

در هیأت مداح و ستایشگر اهل بیت نقشی محوری را دارد. اوست که با هنرمندی و لحن خوشش در قالب نوحه‌ها و روضه‌ها عمیق‌ترین مفاهیم را به بهترین شکل به جان مخاطب القا می‌کند و عزادار و دوستدار اهل بیت در میان اشک و روضه و عزاداری پیام را می‌پذیرد

پیام رسان فرهنگ اهل بیت از عمق تاریخ

کامیل نقی پور
سرمدیر

هیأت از زمان اهل بیت تاکنون یک واحد اجتماعی به حساب می‌آمده که کار ویژه آن هدایت انسان‌ها به سمت و سوی اهداف متعالی بوده است. هیأت به دلیل فطری بودن آنچه که تبلیغ و ترویج می‌کرده در طول سالیان متمادی از صدر اسلام تاکنون سرزندگی خود را حفظ کرده و البته در این سیر تاریخی هیأت تطورات خاص خود را داشته و توانسته در هر عصر و زمانی با قالب جدید و ادبیات تازه خود را به محبان اهل بیت ارائه کند.

در هیأت مداح و ستایشگر اهل بیت نقش محوری را دارد. اوست که با هنرمندی و لحن خوشش در قالب نوحه‌ها و نواها و روضه‌ها عمیق‌ترین مفاهیم را به بهترین شکل به جان مخاطب القا می‌کند و عزادار و دوستدار اهل بیت در میان اشک و روضه و عزاداری پیام را می‌پذیرد. به بیان دیگر پیام عمیق مبتنی بر فرهنگ اهل بیت با ذوق و هنر ستایشگر اهل بیت به بهترین شیوه به مخاطب ارسال می‌شود پیامی که گویا از دل وقایع صدر اسلام گذشته در قلب و روح مخاطب نشسته است. بنابراین مداح و ستایشگر اهل بیت پیام رسان اهل بیت (ع) برای شیعیان در طول تاریخ بوده‌اند. آنان با روضه خوانی از «مستمع» خود «اشک» گرفته‌اند و جان شیعیان را به صیقل اشک به جان اهل بیت پیوند داده‌اند. با این نگاه، ستایشگران اهل بیت نقش بس بزرگی در اخلاقیات و معنویات جامعه دارند. اما نقش آنان به این عرصه محدود نمی‌شود. شاخصه اصلی فرهنگ اهل بیت (ع) ظلم‌ستیزی و مظلوم یاری است، دقیقاً آنچه هیأت را زنده نگه داشته همین شاخصه اصلی است؛ پیام زنده‌ای از عمق تاریخ که در هر عصری بر شخص و جریانی تطبیق دارد و این‌گونه مداح اهل بیت در قامت فریادزنده این پیام تاریخی یک چهره سیاسی و مصلح اجتماعی پیدا می‌کند. بنابراین هیأت با زنده کردن روح ظلم‌ستیزی و مظلوم یاری در معنابخشی به سیاست‌تورزی جامعه نقش دارد. اما در این بین انقلاب اسلامی نقطه عطفی در تاریخ هیأت به حساب می‌آید. هیأت‌های مذهبی نقش بسزایی در شکل‌گیری انقلاب و پس از آن تأثیر قابل توجهی در هدایت مردم ایران اسلامی به سمت اهداف اهل بیت (ع) داشته‌اند نقشی که همچنان پابرجا باقی مانده است، به بیان دیگر علی‌رغم گسترش امکانات رسانه‌ای، هیأت با پیشینه تقریباً ۱۴۰۰ ساله، رسانه اصلی برای فرهنگ‌سازی بر محور فرهنگ اهل بیت به حساب می‌آید. در میان ستایشگران و مداحان معاصر اما حاج محمود کریمی نام برجسته‌ای است. حاج محمود کریمی بی‌شک پدیده مداحی به شمار می‌رود، هر چه شما از یک مداح تراز در نظر بگیرید در او جمع است، صدای مناسب و لحن خوش، به کارگیری شعر با مضامین و اوزان مناسب، به روزرسانی اصولی سبک و مداحی و حتی بهره‌گیری مناسب از فضا سازی از او یک مداح نوآور ساخته است. این نوآوری البته به معنای بدعت نیست، منظور از نوآوری در راستای همان رسالت تاریخی ستایشگران در به‌روزرسانی قالب فرهنگ اهل بیت (ع) است. محمود کریمی مردم شناس خوبی است، سلیقه ایرانی و حتی سلیقه شیعی را خوب می‌شناسد، برای هر دقیقه هیأت و مداحی‌اش برنامه‌ریزی دارد، در انتخاب سبک و شعر و سوا سبک بجای دارد، اخلاص دارد و هیچ وقت از مسیر درست مداحی خارج نشده، تمام وجوه مداحی از روضه و سینه‌زنی و شعرخوانی و شور و... را به بهترین نحو اجرا می‌کند، جریان‌ساز در عرصه مداحی است و حتی کتیبه‌ها و نوع تزئین هیأت او برای دیگر هیأت‌ها الگو می‌شود، همه این موارد وقتی که کنار هم قرار می‌گیرد از خود او یک رسانه می‌سازد. محمود کریمی خود یک رسانه است.

دشمن شناسان دوست فراموش نباشیم!

دکتر امیرحسین ثابتی
فعال رسانه

۱ سال‌ها قبل وحید جلیلی در جلسه‌ای گفت اشکال اصلی نیروهای انقلابی این است که «دشمن شناسان دوست فراموش» هستند. بلافاصله توضیح داد که یعنی بسیاری از حزب‌اللهی‌ها دشمن را خوب می‌شناسند، واکنش‌هایشان به دشمن نیز سریع است اما فقط واکنش محور هستند و منتظرند تا دشمن کاری کند تا آنها نیز واکنشی نشان دهند اما اگر در جبهه خودی، کسی ده برابر دشمن هم کار ایجابی و درست انجام دهد اساساً توجهی به او نمی‌کنند، یا او را بزودی فراموش می‌کنند و شاید حتی آن دوست را به درستی نشناسند. بعدها عنوان این مقاله را در اینترنت جست‌وجو کردم و آن را به طور کامل خواندم، آسیب شناسی دقیقی بود بر حال و روز بسیاری از ما!

۲ هیأت‌های مذهبی نه فقط یکی از ستون‌های انقلاب اسلامی بلکه یکی از ستون‌های دین ما هستند. بی‌جهت نیست که در کلام ائمه مکرر بر «تعظیم شعائر» تأکید شده زیرا زنده نگه داشتن یاد و نام ائمه هدی علیه‌السلام صرفاً امری مستحب نیست، بلکه راهبردی است که شیعه را در طول فراز و فرودهای تاریخ و ۱۴ قرن گذشته تا به امروز حفظ کرده و حتی گسترش داده است. از این رو بر تک تک دوستداران اسلام و انقلاب واجب است که قدر دان این ظرفیت بزرگ و سرمایه اجتماعی کم‌نظیر باشند. در میان هزاران هیأت مذهبی در سراسر کشور، هیأت‌های فراوانی وجود دارند که در سال‌های گذشته بخوبی توانسته‌اند جمع «شور و شعور» باشند و علاوه بر زنده نگه داشتن یاد ائمه معصومین، نیروهای فراوانی را نیز در جهت تقویت اسلام و انقلاب تربیت کنند؛ هیأت‌هایی که در وقت جهاد مرد میدان هستند و در وقت نوکری برای سیدالشهدا علیه‌السلام پیش‌تاز هستند.

هیأت‌های مذهبی نه فقط یکی از ستون‌های انقلاب اسلامی بلکه یکی از ستون‌های دین ما هستند. بی‌جهت نیست که در کلام ائمه مکرر بر «تعظیم شعائر» تأکید شده زیرا زنده نگه داشتن یاد و نام ائمه هدی علیه‌السلام صرفاً امری مستحب نیست، بلکه راهبردی است که شیعه را در طول فراز و فرودهای تاریخ و ۱۴ قرن گذشته تا به امروز حفظ کرده و حتی گسترش داده است

۳ بدون شک یکی از این محافل مذهبی هیأت «رایه‌العباس» است که بیش از هر چیز به‌ذکر آن یعنی حاج محمود کریمی شناخته می‌شود. کسی که در دو دهه گذشته همچون بسیاری دیگر از مداحان اهل بیت حق بزرگی برگردن جوانان زیادی از کشور داشته و با نوحه‌ها و ابتکارات خود در عرصه مداحی توانسته مسیر زندگی جوانان پرشماری را تغییر دهد. به عبارت دیگر، در روزگاری که علاوه بر بمباران ۲۴ ساعته شبکه‌های ماهواره‌ای و رسانه‌های مجازی، عملکرد سوء برخی از مسئولین و تضادهای میان گفتار و کردار برخی از نخبگان سیاسی نیز باعث بدبینی بخشی از جوانان به اصل دین شده است، همین محافل مذهبی هستند که توانسته‌اند بسیاری از جوانان را به سمت اسلام و انقلاب جذب کنند و مسیر درست را از مسیر نادرست مشخص کنند. از این رو هر از چند گاهی شاهد حملات ناجوانمردانه دشمن به هیأت‌ها، سخنران‌های مذهبی و مداحان اهل بیت هستیم. حملاتی که البته سوژه اصلی آنها افراد نیستند، بلکه اصل دین است و هر آنچه که بتواند کمی جامعه را «دینی‌تر» کند و البته عجیب آنجاست که برخی از «دشمن شناسان دوست فراموش» نیز با این حملات همراهی می‌کنند.

۴ با این اوصاف، در این ویژه‌نامه تلاش شده تا بخش کوچکی از حرف‌های کمتر شنیده شده درباره حاج محمود کریمی و هیأت رایه‌العباس به عنوان یکی از ظرفیت‌های اجتماعی مهم و ارزشمند انقلاب اسلامی روایت شود و اتفاقاً اصرار بر این بود تا در آستانه ماه محرم که دشمن بر اساس سنت دیرینه خود به تخریب هیأت‌های مذهبی و ذاکران سیدالشهدا می‌پردازد، این اتفاق رقم بخورد. اگرچه خیلی تلاش شد تا با خود حاج محمود کریمی نیز گفت‌وگویی انجام شود اما از آنجایی که ایشان اساساً دوست ندارد سخنی از خویش بگوید، به ناچار سعی کردیم تا این خلأ بزرگ را در گفت‌وگو با اطرافیان و نگارش گزارش‌هایی در این باره پر کنیم، ان‌شاءالله که مفید واقع شود.

۵ محرم ۱۴۴۴ نیز بزودی خواهد گذشت اما یاد و نام سیدالشهدا علیه‌السلام پررنگ‌تر از همیشه در تاریخ باقی خواهد ماند. خوش به حال تمام کسانی که در این دست‌نگاه نوکری می‌کنند و در حد وسع و توانشان، خود را به این قافله جاودان گره می‌زنند. رحمت‌الله به عشاق ابا‌عبدالله...

صاحب امتیاز: خبرگزاری جمهوری اسلامی (ایرنا)
دبیر ویژه‌نامه: یوسف حیدری
مدیر هنری: محمد طاهری
صفحه آرایی: حجت حکیمی (دبیر)، محمد عباسپور و سجاد حسینی
تصحیح و ویراستاری: محسن جانی‌پور (دبیر)، داریوش کمالی‌پور آرد
عکس: ابوالفضل نسائی (دبیر)

www.iran-newspaper.ir
editorial@iran-newspaper.ir

نشانی: تهران خیابان فرمشهر - شماره ۲۰۸ - تلفن: ۸۸۷۶۱۷۲۰ - شماره: ۸۸۷۶۱۲۵۴
روابط عمومی: ۵-۸۸۷۶۹۰۷۴
مصدوق پستی: ۵۳۸۸-۱۵۸۷۵ پیامک: ۳۰۰۰۴۵۱۲۱۳ امور مشترکین: ۸۸۷۶۸۸۰۰
لیتوگرافی چاپ و صحافی: موسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران